

Afb. 15 Composietkroon 14 na afwerken.

Afb. 16 Composietkroon 14 na afwerken: in lijn met de frontveeneers.

Afb. 17 Tevreden patiënt met zeven restauraties vervaardigd met 3M Filtek Supreme.

Conclusie

Levensduurverlengende restauraties kunnen soms uitkomst bieden in geval van risicovolle situaties, waarbij duurzaam restaureren van het element eigenlijk niet meer mogelijk is ('de kroonindicatie voorbij'), maar verwijdering van het element ook weer de nodige risico's en gevolgen inhoudt. Het betreft hier dan vaak wel gecompliceerde restauraties waarbij de operateur de nodige handigheid met directe technieken moet hebben. Patiënten, zeker als ze begrijpen dat het om een laatste restauratie op het betreffende element is, zijn vaak zeer dankbaar voor deze minimaal invasieve en betrekkelijk goedkope ingreep.

REFERENTIES

- 1 Sande FH van de, Opdam NJ, Rodolpho PA, Correa MB, Demarco FF, Cenci MS. Patient risk factors' influence on survival of posterior composites. *J Dent Res* 2013; 92: 785-835.
- 2 Sande FH van de, Collares K, Correa MB, Cenci MS, Demarco FF, Opdam N. Restoration survival: Revisiting patients' risk factors through a systematic literature review. *Oper Dent* 2016 Sep; 41(S7): S7-S26.
- 3 Laske M, Opdam NJM, Bronkhorst EM, Braspenning JCC, Huysman MCD. Longevity of direct restorations in Dutch dental practices. Descriptive study out of a practice based research network. *J Dent* 2016; 46: 12-17.
- 4 Opdam N, Skupien JA, Kreulen CM, Roeters J, Loomans B, Huysmans MD. Case report: A predictable technique to establish occlusal contact in extensive direct composite resin restorations: The DSO-technique. *Oper Dent* 2016; 41(S7): S96-S108.

X-PUZZEL

X-puzzel #15

Voor u ziet u een bitewingopname gemaakt tijdens een periodiek mondonderzoek van een 33-jarige mannelijke patiënt (**afbeelding 1**). De patiënt heeft geen klachten en er zijn geen bijzonderheden in de medische anamnese. Er worden geen bijzonderheden opgemerkt tijdens het klinisch onderzoek.

Onze vraag aan u, als oplettende tandarts, luidt:

Ziet u bijzonderheden op deze bitewing?
En waar moet u extra op bedacht zijn?

Vergelijk uw bevindingen met die van ons (zie pagina 51).
Hebben we samen alle informatie uit deze afbeelding gehaald?

Afb. 1 Bitewingopname.

door **Frédérique San Giorgi**
en **Reinier Hoogeveen**,
ACTA, sectie Radiologie